

høitærede Sidemand's (Orsted's) sidste Ytringer med Hensyn til Afstemningen over det foreliggende Punkt, at jeg skal tillade mig at tage Ordet. Naar den høitærede Landsthingsmand har yttret, at han antog, at der maatte anerkendes at være en stor Forskjel paa ikke at afgive sin Stemme angaaende det nu foreliggende Forslag, og at stemme med Ja, saa maa man vistnok fuldkommen være enig med ham, forsaavidt som selve Tingen angaaer. Derimod tillader jeg mig at gjøre opmærksom paa, at det med Hensyn til Følgerne af en saadan Afstemningsmaade vistnok vilde kunne lede til det samme Resultat, saaledes, at den høitærede Landsthingsmand ved at afholde sig fra at afgive sin Stemme, naar det Exempel følges af Flere, derved kunde blive forhindret fra at komme til at afgive et Ja for sit eget Forslag, som først senere kommer til Afstemning, og dette kan jeg vistnok ikke antage, at han selv vil ansee for ligegyldigt. Efterat der idag under meget vidtløftige Forhandlinger er blevet opstillet Anskuelsesmaader af Sagen fra saamange Sider, idet man har tænkt sig den seet saavel fra de portugisiske Cortes Side, som fra danske Høiesteretsassessorers, Juristers og Politikeres Side, saa skal jeg holde mig ganske til det nu foreliggende Spørgsmaal, idet jeg tillader mig at tilraade dem, som ønske at stemme for det kongelige Budskab, nu at afgive et Nei til det her foreliggende Afstemningspunkt.

Rierkegaard: Det er allerede engang idag blevet berørt, at den høitærede Første-Minister udtrykkeligen har vedkjendt sig, som da nok alle Hædersmænd erkende det, at Samvittighedens Grund er en hellig Grund. Den høitærede Første-Minister udtrykte sig derhos i den Aaledning, dengang, jeg sidst havde havt den Ære at deeltage i disse Forhandlinger, saaledes, at han ansaae det, at have Samvittighed, ikke for noget geistligt Prærogativ eller Privilegium. Det er aldeles ogsaa min Mening, og er vel alle Geistliges, siden Geistligheden jo netop er den Stand, som til Tid og Sted er kaldet til siindom hos Andre at vække Samvittigheden. Naar imidlertid muligen Enkelte af disse Geistlige, naar ialfald en Enkelt, naar jeg her har tilladt mig, da denne Sag første Gang blev forhandlet,

ikke at tale til eller om nogen Andens Samvittighed, men at tale om min egen og at udsige det strax, at jeg i Henseende til Arvespørgsmaalet var ingenlunde paa det Reue med den, og havde isinde at gaae efter, hvad vi to vare blevne enige om, gif det naturligviis ikke ud paa at minde Andre, men saa som det deraf, at Enhver, som den ærede Forsamling bekjendt, gjerne vil tage det fasteste Stæde og den sikreste Stilling, naar han skal tage Deel i en Debat. Saaledes tog jeg da det Stæde, hvor jeg troede at kunne staae godt fast, fordi jeg vidste, at jeg skulde nu til at brydes med de Grunde, som den høitærede Førsteminister havde gjort eller maatte gjøre gjældende, og fordi disse dengang syntes mig for en stor Deel at være hentede fra et andet Gebeet, nemlig fra den saa meget berømte og ofte omtalte europæiske Nødvendighed (Hør!). Siden den Tid er der i et Møde, hvor jeg ikke var tilstede, men som jeg maa ansee for rigtig refereret i Rigsdagstidenden, af den høitærede Førsteminister udtalt Noget, som tilstrækkelig synes at vise, at der ingen anden europæisk Nødvendighed er tilstede, end den europæiske Nødvendighed, der ligger aabenbar for Alles Dine, saa at Enhver, der tør tiltroe sig selv sunde Dine og ærligt Sind, han veed nu, hvad der er den europæiske Nødvendighed, og hvad der ikke hører derunder, og at kun den Deel af Budskabets Indhold, om hvilken vi Alle ere enige, er den virkelige europæiske Nødvendighed (Hør!). Dette har nu naturligviis virket ganske særdeles beroligende paa mig; endskjøndt jeg jo vistnok, som jeg før har yttret, dersom den høitærede Minister end ikke havde udtalt det, alligevel vilde have beroliget mig. Opvoret nemlig med hele denne Slægt under en anden Forsatning og selv stærkt paavirket af den Mand, der, i Kraft af hin Forsatning, gjaldt her fra fordums Dage, vilde jeg have sagt, hvad jeg nu med endmere Grund maa sige, at det falder mig saare let, nøie at respectere Regjeringens Prærogativ. Naar det nu, som bekjendt, er Hs. Majestæts Prærogativ, at indgaae Tractater, og det ved en saadan Vedtagen her foreligger os, og naar vi saa yttre os herom saaledes, at vor Udtalelse ikke paa nogen Maade kommer i